

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา 3 ด้านคือ ด้านมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ด้านมาตรฐานคุณภาพครู และด้านมาตรฐานคุณภาพผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทยปีการศึกษา 2545 จำนวน 559 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 56 คนและครูผู้สอนจำนวน 503 คน

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทยปีการศึกษา 2545 ใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จำนวน 240 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้ แบ่งโรงเรียนประถมศึกษาเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากจากรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละขนาดซึ่ง ได้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 48 คน ครูผู้สอน จำนวน 192 คน จำแนกเป็นโรงเรียนละ 5 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คนและครูผู้สอน 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 240 คน ดังตาราง 1 และ ตาราง 2

กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 126 คน ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ นครไทยจำนวน 9 กลุ่มโรงเรียนจำแนกเป็นนักเรียนจำนวน 45 คนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 45 คน ครูผู้สอนจำนวน 18 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 คน ดังตาราง 3

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ร.ร. ขนาด เล็ก	ร.ร. ขนาด กลาง	ร.ร. ขนาด ใหญ่	รวม	ร.ร. ขนาด เล็ก	ร.ร. ขนาด กลาง	ร.ร. ขนาด ใหญ่	รวม
กลุ่มบ้านแยง	1	3	1	5	1	3	1	5
กลุ่มห้วยเสี้ย	4	4	-	8	3	3	-	6
กลุ่มหนองกะท้าว	1	4	2	7	1	3	1	5
กลุ่มนครไทย	5	2	1	8	2	2	1	5
กลุ่มนครชุม	4	3	-	7	3	3	-	6
กลุ่มเนินเพิ่ม	4	-	2	6	3	-	1	4
กลุ่มบ่อโพธิ์	3	3	-	6	3	3	-	6
กลุ่มยางโกถนน	3	2	-	5	3	2	-	5
กลุ่มนาบัว	2	3	1	6	2	3	1	6
รวม	27	24	7	58	21	22	5	48

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำแนกตามผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

กลุ่มโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
กลุ่มบ้านแยง	5	61	66	5	20	25
กลุ่มห้วยเสี้ย	8	51	59	6	24	30
กลุ่มหนองกะท้าว	7	88	95	5	20	25
กลุ่มนครไทย	8	90	98	5	20	25
กลุ่มนครชุม	6	30	36	6	24	30
กลุ่มเนินเพิ่ม	5	67	72	4	16	20
กลุ่มบ่อโพธิ์	6	35	41	6	24	30
กลุ่มยางโกถนน	5	31	36	5	20	25
กลุ่มนาบัว	6	50	56	6	24	30
รวม	56	503	559	48	192	240

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย ปีการศึกษา 2545

ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำแนกตามนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษา

กลุ่มโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง				รวม
	นักเรียน	ผู้ปกครอง	ครูผู้สอน	กรรมการสถานศึกษา	
กลุ่มบ้านแยง	5	5	2	2	14
กลุ่มห้วยเขีย	5	5	2	2	14
กลุ่มหนองกะท้าว	5	5	2	2	14
กลุ่มนครไทย	5	5	2	2	14
กลุ่มนครชุม	5	5	2	2	14
กลุ่มเนินเพิ่ม	5	5	2	2	14
กลุ่มบ่อโพธิ์	5	5	2	2	14
กลุ่มยางโกลน	5	5	2	2	14
กลุ่มนาบัว	5	5	2	2	14
รวม	45	45	18	18	126

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ รวม 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย ทั้ง 3 ด้าน คือด้านมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนด้านมาตรฐานคุณภาพครูและด้านมาตรฐานผู้บริหารลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ชุด ดังนี้

- 2.1 แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- 2.2 แบบสัมภาษณ์ครู
- 2.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน
- 2.4 แบบสัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีขั้นตอนวิธีสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร วารสาร นิยาม ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ด้านคือ สภาพความสำเร็จด้านมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน สภาพความสำเร็จด้านมาตรฐานคุณภาพครูและสภาพความสำเร็จด้านมาตรฐานคุณภาพผู้บริหาร

2. สร้างเครื่องมือ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งการใช้ภาษา

3. นำเครื่องมือเสนอขอคำปรึกษาเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

4. พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยหาค่าตรงกับความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence, IOC)

5. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและคณาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนครไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha - Coefficient) ได้ค่าแอลฟา = 0.9746

7. นำเครื่องมือที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ชุดที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์ทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และกรรมการสถานศึกษา ความแบบประเมินผลภายในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2544 : 92 – 109)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือแจ้งหน้าการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย เพื่อความสะดวกในการนำแบบสอบถามต่อผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในวันประชุมประจำเดือนของผู้บริหารโรงเรียน โดยขอความอนุเคราะห์ศึกษาในเทศกซ์ของอำเภอ นครไทย เป็นผู้แจกแบบสอบถาม และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยแบ่งการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าร้อยละ(Percentage)ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านมาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษาต่อสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยค่าสถิติ t (t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยค่าสถิติ F (F - test) และเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบขนาดของโรงเรียน ที่มีต่อสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาเป็นรายด้านมาตรฐาน ด้วยค่าสถิติ F (F - test) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

6. การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์ ของ เบสต์ และคานน์

(Best & Kahn, 1989. อ้างถึงในวิราพร พงศ์อาจารย์, 2542 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับความสำเร็จมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับความสำเร็จมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับความสำเร็จปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์พรรณนาของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และ กรรมการสถานศึกษา
เกี่ยวกับสภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งวิเคราะห์
ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลพรรณนาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และ กรรมการสถานศึกษา
แต่ละตัวบ่งชี้หาค่าร้อยละ(Percentage)

2. พรรณนาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และ กรรมการสถานศึกษา
ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (2545 : 76 – 78) ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ปริมาณของผู้เรียน ครู ผู้บริหารที่มีคุณภาพดีมีค่า < 50 %
ของจำนวนทั้งหมด

ระดับ 2 หมายถึง ปริมาณของผู้เรียน ครู ผู้บริหารที่มีคุณภาพดีมีค่าระหว่าง 50% -
74 % ของจำนวนทั้งหมด

ระดับ 3 หมายถึง ปริมาณของผู้เรียน ครู ผู้บริหารที่มีคุณภาพดีมีค่าตั้งแต่ 75% ขึ้นไป
ของจำนวนทั้งหมด

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยพรรณนาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู
และกรรมการสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา(องค์การมหาชน) (2546 ก : 41) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวบ่งชี้	คุณภาพของมาตรฐาน
1.00 - 1.49	ปรับปรุง
1.50 - 2.49	พอใช้
2.50 - 3.00	ดี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 \bar{X} (Mean)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน
 - 2.1 การทดสอบค่า t - test
 - 2.2 การทดสอบค่า F - test
 - 2.3 การทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University